

Інтронізація
Михайло Нечитайло

Зарахування до Університету космічних зрушень означає не лише приректи себе на довічне служіння людству, а й відректися від усього земного і стати Захисником. Історія про чотирьох товаришів, а можливо, суперників, які ось-ось закінчать університет. Але йтиметься не лише про дружбу, адже вона завжди таїть у собі зраду і кохання, суперництво і взаємовиручку. Це історія про те, як стають справжніми профі, для яких обов'язок на першому місці, а вже потім – решта.

Михайло Нечитайло

Інтронізація

I

Вони сиділи навпроти одне одного.

Це була карма.

Хоча, певно, карма не завжди є долею, іноді просто прокляттям.

Тоді кожен, хто зараховувався до Університету космічних зрушень, назавжди позбувався своїх дотеперішніх імен і освоював коротке та влучне, ніби постріл, але щоби оригінальне й навіки.

Він отримав Джо. Оригінальністю навряд чи вирізнялося. Потішити могло хіба тим, що більше ніхто в найближчі тисячоліття його не отримає. Персональний первісний і глибоко особистий код на всі віки, що досяжні в найближчій перспективі. Такий закон.

Поряд були Летюк, Гвіам, Суррена, ще десяток однокурсників. Університет космічних зрушень – занадто пишна назва для закладу зі п'ятнадцятьма щорічними випускниками на всю планету. Але більше планета не потребувала.

Десь століття тому ядерний потенціал людства сягнув параметрів, що із захисту переріс у непотрібність. Технології знищення ракет у перші долі злету лазерами космічних установок сягнули того рівня, коли ракети перестали бути носіями ядерних зарядів, а перетворилися в рипучі підводи епохи кінної тяги, підвладні й піддатливі кожному кучеру навіть найзадрипанішої брички. Тож ядерний потенціал вирішили ліквідувати. Пафосний порив транслювався по всіх каналах інформації, все кудись везлося, й стверджувалося, що на утилізацію.

Але насправді було не так. Одному з геніїв прийшла на ум думка, що, так би мовити, утилізовані ядерні заряди досить привабливо можна розмістити на орбіті, прилаштувавши на суперприскорювачі. Так учинила одна держава. Але ця преференція тривала недовго, бо вже незабаром уся орбіта кишіла зброєю. Над кожним ледь видимим населеним пунктом у космосі висіла базука, готова пульнути, щоб через секунду місто перестало ним бути.

Лазери для винищення тої загрози виявилися безсилі, бо електроніка не встигала зреагувати на миттєвий штурм земних поверхонь. Тож кожен державний діяч мав за честь поставити свою базуку над чиеюсь територією для захисту своїх. По якимсь часі над кожним містом громадилися ті базуки вже десятками, а подекуди й сотнями. Світ тримався на волоссі, яку практично ніхто не контролював, окрім Божого провидіння.

На тому етапі й вирішено було обмежити доступ зброї в космос. Відтак на орбіті з'явилися лазери, котрі не могли нічого вдіяти з базаками, бо будь-який їх штурм миттєво спричиняв до надшвидкісного запуску заряду на землю, але ефективно протидіяли підйому в космос будь-якого літального апарату. Майже на століття людство втратило славу космічної цивілізації, опинившись на рідній планеті під власним прицілом.

Але таке затворництво рано чи пізно мало скінчитися, бо супутники, котрі забезпечували людське життя, застарівали та зношувалися, а нові хоч і продукувалися по майстернях та заводах, але висот сягнути не мали права.

Йшлося до первіснообщинного, або ж бодай середньовічного укладу життя. А відтоді, як одна з базук утратила свою летючість з-за відсутності належного догляду й гепнулася, ще дякувати Богу, на Нову Землю, де стовбичила над якимось об'єктом, спричинивши термоядерний вибух та забравши в обійми вічності з пару тисяч життів, владарі країн почали шукати консенсусу. Бо невдовзі базуки малися гепатися частіше й частіше, відправляючи передчасно в далекі світи мільйони життів, щоби незабаром відправити туди не тільки все людство оптом, а навіть іскорки життя у вигляді невибагливої бактерії в глибоких штольнях.

Тоді й було створено коридор для виходу в космос, а поряд з ним і Університет космічних зрушень. Міжнародний, щоби жодна субстанція не могла виокремитися та шугонуть в безповітряний простір самотужки, аби множити там свої базуки, демонтовуючи інші. Університет населяли всі народи світу, вони ж гуртом і виокремлювалися на орбіті, де так же скопом і лампічили все збройне начиння, аби не падало та поводитися пристойно, а також розвішували та розставляли всю іншу кібертехніку, якої людство потребувало на Землі.

П'ятнадцять підготовлених щороку пілотів виявилось, за задумом вседержителів людської раси, достатнім ешеленом для забезпечення елементарних потреб. Про щось інше не думали, бо всяк упадав біля своїх базук і прагнув контролю над кожною здійснютою за межі атмосфери місією.

Відтоді так і ведеться.

Джо дружив з Гвіамом. Обидва міцні, просякнуті відважністю відчайдухи, що мали потребу для гонору, аби поставити його перед очі однокурсників.

Університет по якійсь причині плював з високої гори навіть на нятяки про гендерну рівність. З п'ятнадцяти абітурієнтів закладу, що штурмували ази космічних знань на одному курсі, тільки дві особини мали коси, а не чуби. І то...

Патриція – вона, звісно, мала ознаки жіночої статі, але заховала їх так далеко, що не всяк і роздивиться.

– Мене цікавить тільки один чоловік, – заявила колись Гвіаму, що жарту ради виокремив колись нятяк на залищання.

– Поза межами закладу? – прагнув той уточнення.

– Поза межами Землі, – роз'яснила.

– Хтось із попередніх випусків? – одно допитувався.

Дивилася на нього й не бачила.

– Ні, чоловік той – космос, – мовила.

Сміявся, аж падав Гвіам.

А вона не чула, вона йшла до свого єдиного, інших навіть не помічала. Відтак помічати перестали і її. Вона ж і не мала нічого проти. Бо вже зробила вибір.

А Суррена... О, Суррена!..

Навіть коли б вас було п'ятнадцять тисяч на всю земну кулю, а не всього п'ятнадцять, вона б однак виокремилася.

Джо колись навпрошки її запитав:

– На дідька ти подалася в цю космонавтику? Треба було в актриси чи моделі, знаменитістю крила б світ, як покривалом, топилася б у шані й заздрості, а так у напіввідомості покришиш дні по довколаземних просторах – хто про те знатиме, пошанує хто?

Стояла, задумавшись.

– Чого мовчиш? – перепитав.

– А що казати? – зітхнула. – Певно ж, ти правий. Навіть не знаю, що сюди занесло. Здоров'я, певно. Бездоганне здоров'я.

– Ну, це не показник для запирання тіла в каземати довічного обов'язку перед людством, – теж зітхнув. – Ех, були б ми простяками, а не обраними, вже б женився на тобі.

– Ні, не женився б, – заперчила.

– Це ж чому? – навіть обурюватися почав.

- Я б за тебе не пішла, - дивилася в очі.

- А чом це я тобі й не до пари? - вибухнув. - Не з дурного тіста ліплений, з добірного. Гарненький чувачок.

- Що ти мені тілом межи очі прискаеш? - аж відвернулася. - Я вибираю по розуму, по розмарину.

- Я не дурень, ти помиляєшся, - й собі відвернувся. - І при чому тут розмарин?

- Ніхто не каже й не казав, що ти дурень, - ішла геть. - Дурнів сюди не беруть. Але якщо ти не знаєш, при чому тут розмарин, то ти не з мого куща квітка.

Так і розійшлися, ще й не зійшовшись, біля того дурнуватою, незнано-нащо причепленого розмарину.

І Гвіам на тому ж обпікся.

- Що, теж розмарину хоче? - перепитав Джо, коли той похило відходив від Суррени.

- Ага, - аж рота роззявив Гвіам.

- Біда, - протяжно так Джо.

- Ні, не біда, - заперечив Гвіам, - просто зарозумілість.

А раз не біда, то варто на щось і надіятися. Бо наука наукою, призначення призначенням, Всесвіт Всесвітом, але ж е ще й молодість.

Якраз молодість і бісила.

Бо Суррена, зчищаючи зі своїх обріїв таких красенів, як Джо та Гвіам, хилилася до тонкокрилого Летюка. Нічого не скажеш, студент здібний, але ж хвилию котить трохи рідше, ніж хоча б і Джо, трохи скромніше. І такого обрати? За що? За розмарин? А він його нюхав, він його бачив хоч раз на віку?

Джо порився в енциклопедіях, підчитав трохи про ту нещасну рослину. Ну, вічнозелена, ну, запашна, ну, з родини губоцвітих (о, це точно Летюк криє в цій губоцвітності, бо як балакає, таке враження, наче губи в трубочку складає, а не слова ними вишіптує), ну, олію з неї чавлять. Навіть у ботанічний сад сходив, надібав там цю принаду - нічого особливого, рослина, як рослина.

Плюнув Джо на ту оказію, відвернувся від Суррени, жив, як і до цього.

Того вечора всі сиділи в холі гуртожитку, балакали про се, про те. Патриція пішла спати, а Суррена викручувалася перед товариством, як булочка на променаді хлібних зваб вищого гатунку. Ну, як ти його відведеш ті очі?

– Розмаринчику б пожувати, – томно так з дівочих уст.

Хто й уваги не звернув, розходилися собі по кімнатах, Гвіам, Джо й Летюк лишилися.

– А що, хіба це проблема? – зверхньо так Джо.

– Як сказати? – Суррена чваньковито.

– Зараз організуємо, – Летюк невпевнено здійнявся з крісла.

Джо та Гвіам переглянулися.

– Давай, давай, – заохотили Летюка й поспіхом подалися геть.

– То що? – Гвіам потирив руки. – Організуємо дамі щастя?

– Можна, – завівся Джо.

Організувати, то й організувати, але як? Нічної пори їхній заклад закритий, на вулицю студентів не випускають за жодних обставин, бо й за дня повної свободи не мають, певного нагляду майбутня професія потребує. А як піццу чи коржика здобного через кур'єра замовиш, припре до віконця на першому поверсі, де має майбутнє летюче студентство право на передачі зі звичайного світу. Одним словом, виходу в зовнішній світ катма, а розмарину, ще й терміново, через кур'єра не замовиш. Проблема мала вирішуватися в неординарний спосіб.

Порадилися, пішли в спортзал, зняли зі стелі мотузку для фізичних вправ, вийшли на балкон з тильної сторони будівлі, глянули довкіл. Сьомий поверх викладав перед очі хай і не надто обширну, та все ж достатню панораму, аби зрозуміти, що поверх таки сьомий.

– І як це Летюк буде штурмувати висотні бастіони в самоті? – похіхікали та й приступили до процесу.

Спершу Джо обв'язав мотузку довкола себе й по ній на нижчий балкон спустився Гвіам. Потім уже він притримував знизу перекинута через перила балкона спорядження, поки по нім ковзав униз Джо. І так то один, то інший – і ось хлопці й на грішній землі. Мотузку лишили зачепленою за перила балкону другого поверху, а самі рвонули в ботанічний сад.

Там штурмували тини та турнікети, лазили алеями, придивляючись до табличок, за якусь годину надібали потрібне, напатрали в пазуху, понесли до обителі. Мотузкою, один через одного, як і спускалися, тільки в зворотному порядку, вибралися нагору. Гордо понесли здобуте замовниці.

В холі вже нікого не було, ще б пак, годин з чотири лазили містом, але це не зупинило гонорову паруботу.

– Що, несемо в ліжко? – перепитав Гвіам.

– А то, – потер підборіддя Джо.

Постукали в двері. Тишина. Постукали ще. Нічичирк. Постукали настирливіше.

Звідкись з коридору виринув Летюк.

– Хлопці, чого ви шумите? – допитувався.

– Йди звідси, – порадили.

Не пішов, харцизяка, стояв і дивився.

– Ну й хай, – зло промовив Гвіам, – хай бачать негожі, що можуть гожі зробити для дам.

– Хай, – погодився Джо. – Це навіть корисно. І йому, й дамам.

Стукали й стукали.

Нарешті на порозі з'явилася роздратована й сонна Патриція.

– Чого треба? – сипала злістю.

– Суррену, – вимагали.

– Нащо?

– Не твоя справа.

– Вона спить.

Зам'ялися на мить. Але тільки на мить.

– Буди, – був вердикт.

– По якій причині? – не поступалася Патриція.

– Розмарин принесли.

– Хух, – пішла в глибину кімнати.

По якійсь хвилині в дверях постала й скуйовджена Суррена.

– Чого треба, хлопці?

– Ми, звичайно, перепрошуємо за нічний візит, – урочисто почав Джон. – Але ми, на відміну від усіх інших, уміємо дослухатися до прохань шановних панночок. Розмарин, Суррено, розмарин, – і урочисто вийняв з-за пазухи заповітні пілочки.

Взяла пілочку до рук.

– Можеш жувати, – порадив Гвіам.

– Ойо-йой, – на мить зникла й одразу ж з'явилася з яблуком у руках.

- Летюк приніс, - повідомила.

- То й що? - не зрозуміли.

- Сорт «Розмарин». Давній сорт, - пояснювала, - дуже давній. Але подекуди вирощується. Дуже мені смакує. Дякую Летюку, замовив, служба доставила. І доки ви десь лазили цілу ніч, ми вже їх скуштували й давно спимо. Раджу й вам зробити те ж саме.

Стояла й сміялася.

Гвіам похнюплено пішов, а Джо сів на диван. Летюк сів навпроти.

Сиділи й дивилися одне на одного.

- Ти їж, їж яблуко, - порадив Летюк, - воно дуже смачне.

Не дотулився. Поклав на столик, потер рукою підборіддя.

- Тепер зрозумів, що таке розмарин при розумі? - допитувалася колежанка.

- Ні, - щиро й сердито відповів.

- Розум має не просто бути, він має повсякчас тремтіти, аби не шукав ніхто розмарин по ночах, коли достатньо одного поруху до телефону. Розум має бути хитрим. Щоб людина досягала цілі найкоротшим шляхом, не плодячи надмірностей та проблематики. Бритва Оккама - це ж не принцип, це фактор розтину розуму.

Та й закрила двері.

Сиділи навпроти одне одного - Джо та Летюк.

- Розітнув, кажеш, розум? - похмуро запитав Джо.

- Просто подумав, - почув відповідь.

- А я, значить, не подумав, тупо побіг виконувати свою дурість? - хмурнів і хмурнів.

- Ні, ти теж мислиш. Але значно дрібнішими категоріями. Не винахідливо. Тому йдеш довше, або взагалі дуже звивистою дорогою. Тобі не вистачає масштабності. Всеохопності не вистачає. Ти починаєш блукати навромацки, бо з одного краю світу не бачиш іншого, щоб визначити найкоротший шлях.

- А ти бачиш?

- Я - бачу, - потвердив Летюк. - У крайньому випадку стараюся бачити. І не рушаю, доки не окину поглядом усе.

- Дивися, не осліпни, - порадив Джо. - Бо інколи вибухає перед самими очима. Несподівано.

- Можна передбачити все, - не погодився Летюк. - Навіть несподіваний вибух. Бо все має закономірність. І все впливає з того, що було перед ним. Тільки вивчивши історію, можна творити її далі. Інакше витвориш трагедію.

- Трагедія теж історія, - знав і Джо основи наук та філософії.

- Не заперечую, - стенив плечима опонент, - але коли історія складається з одних трагедій, то є трагічна історія. А має бути націлена в майбутнє.

- Яблука сорту «Розмарин» - це майбутнє?

- В конкретному випадку - так.

- А мій розмарин - трагедія?

- Ні, просто недоречність, - зівся Летюк, збирався йти спати.

Вже аж з сутінків коридору повернувся назад.

- Хоча якщо ти закохався в Суррену, - додав, - то таки трагедія.

- Бо ти її зманив своїми яблуками? - зло перепитав Джо.

- Ні, я не збирався її зваблювати чи зманювати, я просто швидко й у потрібному напрямку вирішив поставлене завдання й мимоволі перевернув історію.

- Яку в біса історію ти перевернув?

- Історію твого кохання, Джо. Якщо така була.

Пішов, тільки лінолеум поскрипував під його капцями.

Та Джо наздогнав.

- Як ти здогадався відносно яблук? - перепитав, схопивши за плече. - Як ти відкинув розмарин?

- А ти пробував його жувати? - всміхнувся Летюк.

Джо витяг з-за пазухи гілочку рослини, вкусив.

- Тьху! - сплюнув.

- Звідки ж ти знав, що його не жують, невже пробував сам? - одно допитувався й допитувався.

- Ні, не пробував, просто ніколи не чув, що його жують. Відтак почав шукати інші варіанти.

Гуртожиток спав. А Джо все сидів і сидів на дивані в холі. Ні, не коханням до Суррени переймався. Що подобалася, то факт, але щоб кохати... Навіть не знав. Тим більше, вона його має за дурня. Чи ж варто й волочитися при

такому несприйнятті? Мучило інше. Що не може охопити поглядом увесь Всесвіт, що бачить частинами. Летюк он може, а він – ні.

– Ну то й що? – наразі здійснювся. – Я його в себе вбирати маю чи літати в нім? Звісно, що літати. І то тільки довкола Землі. А на це вистачить і мого розуму. Було б чим перейматися.

II

Вони вчотирьох стояли серед глибокого снігу. Перед ними сяяла білизна полого, але досить-таки висока гора.

– Ось, – наставник простягав чотири конверти кожному по одному, – ви повинні доставити це послання на он ту вежу на протилежному схилі гори. Бодай один з команди. Один конверт на вежі – й залік усій групі.

– А чому один? – не зрозумів Джо. – Наскільки я розумію, тут немає нічого складного, гора полого, без прямовисних скель та всіляких урвищ.

– У вас лишень одне обмеження, – не звернувши уваги, продовжував наставник, – час.

– Скільки в нас часу? – запитав Летюк.

– Три години.

– А скільки тут кілометрів ходи по схилу? – цікавилася Суррена.

– Залежить від швидкості, – відповів наставник.

– То ми пішли? – перепитав Гвіам.

Наставник подлушпався в торбі, виволік звідтіть годинник, відмітив час.

– Можете, – дав дозвіл.

Швидко зодягнувши принесені з собою лижі, рушили в дорогу.

Спершу взяли швидкий темп ходи, але шлях тягнувся хоч і навскоси по схилу, та все ж угору й угору. Швидко задихалися.

– Треба збавити темп, – порадив Джо. – До вежі не так і далеко, щоб не встигнути за три години. Маємо не поспішати, але йти впевнено.

– А як тут можна йти невпевнено? – перепитав нерозуміюче Летюк.

Відповіді не прослідувало.

Сопіли, тяглися до заповітної вежі.

Конец ознакомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «ЛитРес».

Прочитайте эту книгу целиком, купив полную легальную версию (http://www.litres.ru/pages/biblio_book/?art=22145090&lfrom=362673004) на ЛитРес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.